

בס"ד, אלול תשע"ט, 22.9.19

למורי ספרות הגבר שלום רב,

הנדון: עדכון נהלים

עם פתיחתה של השנה החדשה הבאה עלינו לטובה, אנו מאחלות לכם שנה טובה ופוריה. אנו מבקשות להציג באגרת שלפניכם את השינויים שיחולו השנה בנהלי ההיבחנות של לימודי ההגבר.

א. נהלים לבחינה בעל פה

ב. עדכון נהלים לגבי תלקיט אנסינים (חלופות בהערכה להגבר)

ג. שינויים במבנה בחינת ההגבר לתלמידים אקסטרניים ולנבחני משנה

א. נהלי בחינה בע"פ-ביחידות ההתמחות בספרות-

שימו לב- **נהלים שעודכנו מסומנים בצהוב**. נא קראו בתשומת לב.

טרום בחינה:

- באחריותו של ההמרה לעדכן את נתוניו במאגר הבוחנים במרבי"ד. יש לעדכן את אישורי ההשתלמות כך שיהיו תקפים לשנתיים האחרונות. מורה שלא ישתלם בהשתלמויות מפמ"ר או בהשתלמויות בספרות ממוסד אקדמי מוכר לא יוכל לקבל תשלום עבור הבחינות שבחן.
- על הבוחן לשלוח לפיקוח על הספרות את שאלות הבחינה, סמוך למועד הבחינה, לכתובת הדוא"ל:
hanita.lerner@gmail.com
- שלושה שבועות לפני מועד בחינת הבגרות ישלח המורה לבוחן מאגר שאלות. שאלות אלה מיועדות אך ורק להתרשמותו של הבוחן מאופי הלמידה במגמה הספציפית, ולא תהיינה חלק מהבחינה.
- הרכב השאלות בבחינה: שלוש שאלות של הבוחן בלבד.
- על המורה להכין לבחינת הבגרות מראש את צילומי "טופס הערכה של בחינת הבגרות בע"פ", ולמלא את הפרטים (שם ביה"ס, שם המורה המגיש, שם הבוחן. כדאי לצלם עותקים של הטופס שבו הפרטים, לפי מספר הנבחנים).

- מומלץ לקיים שיח בין מורה-המגמה למורה הבוחן, שבמהלכו ידונו מראש בדרך שבה נלמדו היצירות, ובדגשים הנוספים שעל-פיהם נלמד החומר (זאת ע"מ למנוע אי-הבנות ופגיעה בציון).

• חומר הבחינה, כמות החומר וסוג השאלות יקבע בהתאם להוראות המפמ"ר ואינו פתוח למשא ומתן

בין המורה לבוחן.

- אם יש בעיה בהספק חומר הלימודים (לא סיימו ללמוד את כל היצירות), יש לפנות לפיקוח ע"מ לקבל

אישור מיוחד בכתב להפחתת חומר הבחינה. הפחתת חומר אינה נתונה למשא ומתן בין המורה ובין

הבוחן.

- מומלץ שהמורה יבחן את התלמידים בעל פה בהתאם לקריטריונים במחווון, גם בבחינות השוטפות במהלך השנה.

השאלות:

- מאגר השאלות יהיה זמין למורים בלבד. ניתן לקבל את המאגר במייל דרך המדריכות המחוזיות.
- לכל תלמיד שאלון נפרד ובו 3 שאלות. על התלמיד לענות על 2 שאלות. (כזכור, שלוש השאלות הנשאלות בבחינה הן פרי-עטו של הבוחן, ואף לא אחת מהן היא פרי-עטו של המורה שמגיש לבחינה).
- הבוחן יכול לשאול גם פרטים נוספים מעבר לשאלות בשאלון. הבוחן יקבל כל תשובה שיש לה הוכחות ונימוקים (כולל פרשנויות שאינן מכיר).
- יש להתייחס בכל שאלה למושגים ספרותיים ולקול האישי (מחווון מצורף).
- יש להקפיד על כך שכל שאלה תתמקד בז'אנר אחר, כך שכל שאלון יכלול לפחות שלושה ז'אנרים שונים: שירה, סיפורת, דרמה וכו'. השאלות העוסקות בטקסטים קצרים יעסקו בשני טקסטים או יותר. יש ליצור איזון בשאלות בין ז'אנרים ובהיקף החומר.
- על הבוחן להעניק משקל נקודות שווה לכל שאלה.
- מבין שלוש השאלות חובה לשאול שאלה על יצירה ספציפית.
- יש לעודד את התלמידים במהלך הבחינה להביע את הקול האישי. במידה ולא עשו כך מיוזמתם יש להפנות אליהם שאלה מפורשת שתחייב השמעת קול אישי.

תלמידים:

- על המורה לידע את הבוחן לגבי בעיות מיוחדות של תלמידים ספציפיים לפני הבחינה.
- על שולחנו של התלמיד הנבחן יהיו מונחות רשימת יצירות והיצירות שנלמדו (טקסטים בלבד, ללא פרשנות).
- יש להקפיד על אוירה נעימה ותומכת בין הבוחן לתלמיד שנבחן. יש לשמור על קשר עין בין הבוחן לתלמיד.
- יש להניח את הכרטיסיות על השולחן כשהן הפוכות ולא ניתן לראות את השאלות. כל תלמיד יבחר כרטיסיה בצורה אקראית.
- תלמיד שמחליט להחליף שאלון- הציון שלו יתחיל מ-90.
- הציון לשאלה (ולא למבחן כולו) יופחת ב%20, אם יתברר תוך כדי המענה, שהתלמיד לא קרא את היצירה.
- תלמיד שאיננו מבין את השאלה, ורוצה לברר דבר, ייגש לבוחן בלבד. למורה המלמד אסור להתערב בזמן הבחינה ולנסות לכוון את התלמיד לתשובה הנכונה.
- התלמידים יכולים להיעזר ביצירות, אך לא להתחיל לקרוא את היצירה בזמן הבחינה.
- תלמיד שלא ענה על קריטריון מסוים מהמחווון, יש להזכיר לו להתייחס אליו (כמו קול אישי, דרכי עיצוב ועוד).
- אם יש צורך בהתחשבות מיוחדת בתלמיד, הבוחן ימלא את סעיף "הערות מיוחדות" ויפרט עד כמה שניתן את הצורך בהתחשבות ואת מידת ההתחשבות בציון.

בזמן הבחינה:

- בעת הבחינה יהיו בכתה התלמיד הנבחן העונה בע"פ על השאלות, תלמיד נוסף המתמודד עם השאלות הכתובות, והמורה הבוחן בלבד.
- מותר להכניס 2 תלמידים להתמודד עם השאלות הכתובות רק כשלאחד מהם יש תוספת זמן.
- יש לקיים את הבחינה בחדר גדול, או בשני חדרים סמוכים, עם מורה נוספת, שאינה המורה המלמדת את המגמה והיא תשגיח על טוהר הבחינה.
- **המבחן מתנהל בנוכחות הבוחן/נת והתלמיד בלבד. המורה המלמד/ת את הכיתה לא יהיה/ תהיה**

נוכח/ת בבחינה

• המורה ישהה מחוץ לדלת הכיתה יחד עם התלמידים המחכים לבחינה. בשום אופן לא יתקיים שיח

בין המורה לתלמידים המתכוננים לבחינה (לאחר שקיבלו את השאלות).

- אורך הבחינה בע"פ כ- 15 עד 20 דקות.
- שיקול הדעת הסופי לגבי הציון שמור לבוחן.
- יש למלא את טופס הציונים במלואו בנוכחות הבוחן.
- העתק של מדגם של חמישה טפסי ציונים ישלח למפמ"ר.

• לאחר בחינה בע"פ אין לשנות את הציון השנתי

מגמות ספרות בשילוב כתיבה-יוצרת:

- שלושה שבועות לפני מועד הבחינה, המורה הבוחן יקבל את תלקיטי הכתיבה להתרשמות. יש לכתוב משוב לתלמידים, שיוצמד לתלקיט.
- התלקיט ועותק מצולם שלו יהיו מונחים לפני הבוחן ולפני התלמיד בזמן הבחינה.
- סעיף ב' באחת מהשאלות בבחינה יתייחס לתלקיט.

ב. תלקיט אנסינים - נהלים:

ההוראות לתלקיט האנסינים מופיעות באתר ספרות ממ"ד תחת לשונית [חלופות בהערכה](#)

לאור שאלות שנשאלנו בשנה שעברה אנו מבקשים להדגיש את הנהלים הבאים:

1. האנסיין הוא מבחן ולכן עליו להתנהל כמבחן. החל בדרכי העבודה וכלה בנתינת הציון.

2. האנסיין נעשה בעבודה עצמאית ללא עזרת המורה. (לא תיתכן עבודה בזוגות וכו')

3. מבחני אנסינים יתקיימו בכיתה ולא כשיעורי בית

4. בחלופה בהערכה במגמת ספרות יינתן ציון על פי המפתח להלן:

א. ממוצע בין הציונים של האנסינים

ב. ממוצע בין ציון תלקיט אנסינים לציון תלקיט כתיבה יוצרת

ג. ממוצע בין ציון תלקיט אנסינים לציון על עיון משווה/עבודת חקר

5. כמו במבחן, כל הציונים על האנסינים ינתנו ללא תוספת "תלמידאות" – משמע, ללא תוספת נקודות על

מאמץ והשקעה.

6. לפגישה עם טלי בקיץ יש להביא דוגמאות של שלש חלופות בהערכה שנעשו בכיתה (ברמה גבוהה, בינונית

וחלשה).

ג. שינויים במבנה בחינת ההגבר לתלמידים אקסטרניים ונבחני משנה בלבד:

בשנת תש"ף יחולו שינויים ברשימת היצירות ובמבנה השאלון לתלמידים אקסטרניים ונבחני משנה. **תלמידים** אלה ילמדו את רשימת היצירות הנמצאת **באתר** ויבחנו בבחינה בכתב במועד הקיץ. דוגמא לשאלון נמצאת **באתר**. בנוסף, תלמידים אלה יבחנו בשאלון אנסין (המחליף את החלופה בהערכה של ההגבר) להלן מספרי השאלונים בהם נבחנים תלמידים אקסטרניים ונבחני משנה:

מספר שאלון	שם שאלון	משקל בציון הסופי
9181+9183	יחידת חובה בספרות + חלופה בהערכה	20%
38181+38183	יחידת חובה במחשבת ישראל + חלופה בהערכה	20%
9392	2 יחידות הגבר בכתב	40%
9382	יחידת אנסין	20%

שימו לב! שינויים אלה אינם תקפים לתלמידים אינטרניים המסיימים את חוק לימודיהם כתלמידים מן

המניין.

אנו מברכות אתכן בשנה של הנאה למידה מיטבית, משמעותית ומעניינת למורה ולתלמידים.

בברכה

ד"ר טלי יניב

מפמ"ר ספרות בחמ"ד

חניטה לרנר

מדריכה ארצית לספרות בחמ"ד